

Asia: VN/26111/2023

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen koordinaatioryhmän väliraportti

TIETOSUOJAN YLEISSÄÄDÖKSET (EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki)

Onko tietosuojan yleissäädösten yleisen tietosuoja-asetuksen tai tietosuojalain soveltamiseen koettu liittyvän haasteita tai epäselvyyksiä, jotka voisivat vaikeuttaa julkisen palvelun järjestämistä?

Ei

Jos on, minkälaisista haasteista tai epäselvyyksistä on tarkalleen ottaen kyse?

-

Onko jonkin yleisen tietosuoja-asetuksen tai tietosuojalain säännöksen havaittu estävän viranomaisen tiedon liikkumisen tai julkisen palvelun järjestämisen tarkoituksenmukaisella tavalla? Onko tietosuojan yleissäädösten havaittu estävän tai rajoittavan tiedon tai henkilötietojen hyödyntämistä tai käsittelyä tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei

Jos on, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät tai rajoittavat tiedon käsittelyä?

-

VIRANOMAISTEN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYÄ KOSKEVA KANSALLINEN ERITYISSÄÄNTELY

Onko kansalliseen erityissääntelyyn, jossa on kyse viranomaisten suorittamasta henkilötietojen käsittelystä (mukaan lukien henkilötietojen luovuttamisesta), koettu liittyvän haasteita tai epäselvyyksiä?

Kyllä

Jos on, minkälaisista haasteista ja epäselvyyksistä on tarkalleen ottaen kyse?

Pelastuslain (379/2011) 91 §:ssä säädetään toimenpiderekisteristä. Pelastusopisto on tässä määritelty rekisterin tekniseksi ylläpitäjäksi. Käytännössä hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisestä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen ja Pelastusopiston roolit henkilötietojen

käsittelyyn ja rekisterinpitäjyyteen liittyen ovat osoittautuneet osittain epäselviksi ja epätarkoituksenmukaisiksi vastuunjaon osalta.

Pelastusopiston asemasta toimenpiderekisterin suhteen ei ole säädetty tarkasti, joten käytännössä Pelastusopiston rooli toimenpiderekisterin "teknisenä ylläpitäjänä" on tulkittava tietosuojasetuksen 28 artiklan tarkoittamaksi henkilötietojen käsittelijän tehtäväksi (ks. HE 98/2018 vp, 20), sillä laissa ei säädetä teknisen ylläpitäjän tehtävistä lainkaan. Henkilötietojen käsittelijän tulee käsitellä tietoja rekisterinpitäjän lukuun, ja toimenpiderekisterin kohdalla rekisterinpitäjiä on useita, joten on epäselvää, kuinka "teknisen ylläpitäjän" vastuut suhteessa rekisterinpitäjiin määritellään. Lisäksi 28 artiklassa tarkoitetun sopimuksen käyttö toimivaltasuhteiden järjestämiseen tässä tilanteessa on ongelmallinen, sillä toimivaltaisesta viranomaisesta tulisi säätää laissa tai toimivallan on määräydyttävä laissa säädetyn perusteella. Pelastuslain sääntely toimenpiderekisterin teknisestä ylläpitäjästä ei ole täsmällistä sääntelyä, eikä siten luo hyväksyttävää perustetta viranomaisen henkilötietojen käsittelijän tehtävään.

Käytännössä toimenpiderekisterin lukuisat eri rekisterinpitäjät aiheuttavat haasteen toiminnan yhdenmukaisuuden kannalta, joten olisi syytä arvioida, olisiko toimenpiderekisteri tarkoituksenmukaista säätää yhteisrekisterinpitäjille. Yhteisrekisterinpitäjiä olisivat hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisestä vastaava viranomainen sekä valtion viranomainen, jolle säädettäisiin lisäksi erityislaissa tiedonhallintalaista poikkeavasti tietojärjestelmään liittyviä tiedonhallinnan vastuuviranomaisen toimivaltuuksia ja tehtäviä.

Pelastuslain 91 §:n 6 momentin mukaan Pelastusopisto voi luovuttaa toimenpiderekisterin tietoja tämän pykälän 5 momentissa tarkoitetulla tavalla, jos siitä on erikseen sovittu rekisteriä pitävän pelastuslaitoksen kanssa. Viittaus "rekisteriä pitävään pelastuslaitokseen" on ristiriidassa rekisterinpitäjää koskevien säännösten kanssa, sillä pelastuslaissa toimenpiderekisterin rekisterinpitäjäksi ei ole säädetty pelastuslaitosta.

Onko kansallisen erityislainsäädännön henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten havaittu estävän tietojenvaihdon sellaisten viranomaisten (tai julkista hallintotehtävää hoitavien) välillä, jotka tarvitsevat tietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamista tai julkisen palvelun tarjoamista varten?

Ei

Jos on, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät viranomaisten välistä tietojenvaihtoa?

-

Onko kansallisessa erityislainsäädännössä tunnistettu muita esteitä julkisen palvelun tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle?

Ei

Jos kyllä, mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse ja miten ne estävät julkisen palvelun tarkoituksenmukaista järjestämistä?

-

YLEISEN TIETOSUOJA-ASETUKSEN SALLIMAN KANSALLISEN SÄÄNTELYLIKKUMAVARAN KÄYTTÖ

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen sallimaa kansallista sääntelyliikkumavaraa käytetty tarkoituksenmukaisella tavalla viranomaisen tiedon liikkumisen tai julkisen palvelun järjestämisen näkökulmasta?

Kyllä

**Jos ei, tulisiko kansallista sääntelyliikkumavaraa käyttää enemmän?
Jos kyllä, miltä osin ja miten liikkumavaraa tulisi käyttää nykyistä enemmän julkisen palvelun järjestämisen näkökulmasta?**

-

Puuttuuko kansallisesta erityislainsäädännöstä säännöksiä, jotka mahdollistaisivat viranomaisten välisen tiedon liikkumisen siten, että julkinen palvelu voitaisiin järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos kyllä, mistä puutteesta ja palvelusta on tarkalleen ottaen kyse?

Ei puutu.

Onko kansallisessa erityislainsäädännössä käytetty sääntelyliikkumavaraa tarpeettomasti? Jos on, miltä osin ja mistä säännöksistä on tarkalleen ottaen kyse?

Ei ole.

YLEISET KOMMENTIT

Puuttuuko väliraportin liitteestä 1 lakeja, joita olisi hyvä arvioida kokonaisuudistuksen yhteydessä?

Ei puutu.

Muut kommentit

-

Tervonen Janette
Pelastusopisto